

Finantsinspeksioon

FINANTSINSPEKTSIOONI SOOVITUSLIK JUHEND

Väljamaksete piiramine COVID-19 pandeemia ajal

1. Pädevus

- 1.1 Vastavalt finantsinspeksiooni seaduse (edaspidi FIS) §-le 4 teostab Finantsinspeksioon sõltumatut riiklikku finantsjärelevalvet ja kriisilahendusülesannet. FIS § 2 lõike 1 kohaselt on riiklik finantsjärelevalve riikliku finantsjärelevalve subjektide üle ning inter alia FIS-is, krediidasutuste seaduses (edaspidi KAS), kindlustustegevuse seaduses (edaspidi *KindITS*), väärtipaberituruse seaduses (edaspidi *VPTS*) ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tegevuse üle.
- 1.2 FIS § 3 lõike 1 kohaselt teostatakse finantsjärelevalvet finantssektori stabiilsuse, usaldusväarsuse ja läbipaistvuse ning toimimise efektiivsuse suurendamise, süsteemsete riskide vähendamise ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele kaasaaitamise eesmärgil, et kaitsta klientide ja investorite huve nende vahendite säilimisel ning seeläbi toetada Eesti rahasüsteemi stabiilsust.
- 1.3 FIS § 6 lõike 1 punkti 2 kohaselt on Finantsinspeksiooni ülesandeks suunata ja mõjutada finantsjärelevalve subjekte kindla ja usaldusväärse juhtimise tagamiseks, punkti 3 kohaselt rakendada õigusaktides ettenähtud meetmeid klientide ja investorite huvide kaitseks ning punkti 4 kohaselt rakendada seadustes ettenähtud alustel, ulatuses ja korras haldussundi.
- 1.4 FIS § 57 lõike 1 kohaselt on Finantsinspeksioonil õigus välja anda soovitusliku iseloomuga juhendeid finantssektori tegevust reguleerivate õigusaktide selgitamiseks või finantsjärelevalve subjektide suunamiseks.
- 1.5 Soovituslik juhend rakendub vähem olulistele krediidasutustele¹, investeerimisühingutele, kindlustusandjatele, edasikindlustusandjatele ja kesksetele vastaspooltele (edaspidi koos *järelevalvesubjektid*).

2. Juhendi eesmärk ja kohaldamisala

- 2.1 Soovituslik juhend põhineb Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (edaspidi *ESRB*) poolt 27.05.2020 ja 18.12.2020 välja antud „Soovitus väljamaksete piiramise kohta COVID-19 pandeemia ajal“ (*ESRB/2020/7*; *ESRB/2020/15*) ja Euroopa Keskpanka poolt 15.12.2020 välja antud „Soovitus dividendide jaotamise kohta COVID-19 pandeemia ajal ja soovitus ECB/2020/35 kehtetuks tunnistamise kohta“ (*ECB/2020/62*).

---

¹ Euroopa Keskpanka määrus (EL) nr 468/2014, artikkel 2 punktid 7 ja 23 (*EKP/2014/17*). Euroopa Keskpank on välja andnud soovitusel (*ECB/2020/62*), mis kehtib olulistele krediidasutustele Euroopa Keskpanka määruse (EL) nr 468/2014 artikkel 2 punktide 16 ja 22 mõistes.

Finantsinspeksioon

- 2.2 COVID-19 viirusest tingitud olustik võib tekitada likviidsusriski eraisikutele ja äriühingutele. Likviidsusriskist tekkinud tõrked eraisikute ja äriühingute maksedistsipliinis võivad endaga kaasa tuua finantsriskide realiseerumised ning seeläbi mõjutada negatiivselt kogu finantssektorit.
- 2.3 Käesoleva juhendi eesmärgiks on tagada järelevalvesubjektide kapitalipuhvrite piisavuse säilimine, tõstes nende vastupidavust kriisi ja majanduslanguse olukorras ning soodustades kriisis vajalike laenude väljastamist. Laialdasem soovitude eesmärk on luua järelevalvesubjektidele suurem võimekus kanda potentsiaalseid kahjusid käesolevas COVID-19 viiruspuhangu olukorras ning aidata kaasa sujuvamale ning kiiremale majanduse taastumisele.

3. Kohalduvad suunised

- 3.1 COVID-19 viirus ja sellega seotud piirangud on paljudes riikides kaasa toonud majanduslikud raskused, mille kestust ja ulatust on keeruline prognoosida ning millel võib olla oluline mõju ka järelevalvesubjektidele. On oluline, et järelevalvesubjektid hoiaksid sellises olukorras suurendatud kapitalipuhvraid, et omada tugevamat kahjude katmise võimekust ning toetada jätkuva krediiditegevusega majanduse taastumist.
- 3.2 Järelevalvesubjektidel tuleb hoiduda kuni 30.09.2021 järgmistest tegevustest:
- a) dividendide maksmine või tagasivõetamatu kohustuse võtmine dividendide maksmiseks;
  - b) lihtaktsiate tagasiostmine;
  - c) kohustuse loomine muutuvtasu maksmiseks kindlaksmääratud töötajatele (*material risk taker*), kui tehingu mõjul väheneb omavahendite maht või kvaliteet.
- 3.3 Järelevalvesubjekt võib käesolevas dokumendis punktis 3.2 sätestatud kohustust mitte järgida, kui selleks on seadusest tulenev selge otsene kohustus, millest on eelnevalt informeeritud ka Finantsinspeksiooni.
- 3.4 Finantsinspeksioon võib vajadusel muuta punktis 3.2 sätestatud tähtaega.
- 3.5 Punktis 3.2 nimetatud soovitusi rakendatakse grupi tasemel ja kus asjakohane, seal ka sub-konsolideeritud ja soolo tasemel.
- 3.6 Järelevalvesubjektid peavad esimesel võimalusel, enne käesoleva soovitusel punktis 3.2 käsitletud tegevust puudutava otsuse tegemist, teavitama sellest Finantsinspeksiooni, esitades asjakohased materjalid.
- 3.7 Arvestades juhendi kohaldamisel rakenduvat proportsionaalsuse printsiipi ja FIS § 3 sätestatud finantsjärelevalve eesmärke, võib Finantsinspeksioon vajaduse korral ettekirjutusega seada juhendi punktis 3.2 sätestatud kohustuse järelevalvesubjekti osas, kes ei järgi või teatab, et plaanib mitte järgida nimetatud kohustusi.
- 3.8 Punktis 3.7 nimetatud ettekirjutuse tegemisel kaalub Finantsinspeksioon igat üksikjuhtumit eraldi, arvestades seejuures ESRB soovitusel ESRB/2020/7 ja ESRB/2020/15 osa 2 punktis 3 sätestatud. Eeltoodule vaatamata, lähtekohana, arvestab Finantsinspeksioon ettekirjutuse tegemisel alljärgnevate piirmääradega:
- 3.8.1. Vähem olulise krediidiasutuste omavahendid peavad olema peale väljamaksete tegemist riskide katteks piisavad ning väljamakstavate dividendide maht ei tohi olla suurem kui 35% perioodi 2019-2020 kasumist või esimese taseme põhiomavahendite näitaja ei tohi langeda peale punktis 3.2 nimetatud tehingute tegemist rohkem kui 110 baaspunkti, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.
  - 3.8.2. Kahjukindlustusandja omavahendid peavad peale punktis 3.2 nimetatud tegevuste tegemist olema riskide katmiseks piisavad ning kindlustusandja solventsuskapitalinõude kaetus omavahenditega peab olema vähemalt 170%.
  - 3.8.3. Investeerimisühingu omavahendid peavad olema peale väljamaksete tegemist riskide katteks piisavad ning väljamakstavate dividendide maht ei tohi olla suurem kui 50% 2020. aasta kasumist

Finantsinspeksioon

või investeerimisühingu üldise kapitalinõude täitmise suhtarv ei lange peale punktis 3.2 nimetatud tehingute tegemist alla 110%, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

4. Rakendamine

4.1 Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 08.02.2021.